मेंदूबद्दलच्या समजुतींची तपासणी

जुन्या समजुती, नवे विज्ञान



डॉ. आनंद दिवाण

कन्सल्टंट न्यूरॉलॉजिस्ट · प्रौढ व लहान मुले

मेंदू, मणका, नस व स्नायू विकार तज्ज्ञ

MBBS, DNB (Neurology) · MMC Reg. No. 88279

नारायणी हॉस्पिटल **0253 2224411**

डॉ. आनंद दिवाण न्यूरॉलॉजी क्लिनिक **0253 2472111**

अपॉइंटमेंटसाठी स्कॅन करा

आपल्या क्लिनिकमध्ये खालील आजारांवर उपचार होतात

- फिट / आकडी / झटके (एपिलेप्सी)
- अर्धांगवायू (पॅरालिसिस, स्ट्रोक)
- वारंवार डोके दुखणे, मायग्रेन
- चक्कर येणे, तोल जाणे
- पार्किन्सन, हात-पाय थरथरणे, हालचाली मंदावणे
- स्मरणशक्ती कमी होणे (डिमेन्शिया)
- मान व पाठदुखी, सायटिका, मणक्याचे विकार
- हात-पायांना मुंग्या येणे, जळजळ (न्यूरोपॅथी)
- स्नायूंची ताकद कमी होणे
- अपघातात मेंदूला मार लागणे
- रात्री झोप न येणे
- लहान मुलांमध्ये फिट येणे, उशिरा चालणे-बोलणे, वाढीतील अडचणी

नारायणी हॉस्पिटलमध्ये एकाच छताखाली तपासण्या

EEG · व्हिडिओ EEG · EMG / NCS · VEP · BERA · VNG (चक्कर तपासणी) · CT ब्रेन · CSF तपासणी · सर्व रक्त तपासण्या

प्रत्येकाला तपासण्यांची गरज नसते. गरज असल्यास कोणती व का, हे डॉक्टर समजावून सांगतात.

वडीलधारी काय म्हणतात – विज्ञान काय सांगते

मेंदूबद्दलच्या अनेक समजुती कुटुंबात व शेजारी पिढ्यानपिढ्या सांगितल्या जातात. काही अंशतः बरोबर असतात; अनेक हानिकारक ठरू शकतात. चला तपासूया.

“फिट्स 'नजर', जादूटोणा किंवा भूतबाधेमुळे येतात.”

गैरसमज

मेंदूतील अचानक विद्युत गडबडीमुळे फिट येते. औषधांनी ती नियंत्रणात राहते. ताईत किंवा दोरा उपयोगी नाही.

“फिट आल्यावर हातात चावी किंवा लोखंड द्यावे.”

गैरसमज

त्याने फिट थांबत नाही आणि हाताला इजा होऊ शकते. बहुतेक फिट्स १–२ मिनिटांत आपोआप थांबतात.



डोकेदुखीबद्दल समजुती

“डोक्यात 'उष्णता' वाढल्याने डोके दुखते.”

गैरसमज

नेहमीची डोकेदुखी मायग्रेन किंवा ताणामुळे असते. शरीरातील 'उष्णता' हे कारण नाही.

“डोक्याला तेल लावून मालिश केल्याने डोकेदुखी बरी होते.”

अंशतः खरे

ताणामुळे होणाऱ्या डोकेदुखीत मालिशने स्नायू सैल होतात. मायग्रेन किंवा इतर कारणांवर तो उपचार नाही.

“उपवास किंवा जेवण चुकवल्याने डोके दुखू शकते.”

खरे

होय. जेवण चुकवणे व पाणी कमी पिणे ही मायग्रेनची सामान्य कारणे आहेत. वेळेवर जेवा, पुरेसे पाणी प्या.



लकवा व वेदनांबद्दल समजुती

“तेलाच्या मालिशने पक्षाघात बरा होतो.”

गैरसमज

मालिशने ताकद परत येत नाही. लवकर हॉस्पिटलमधील उपचार व नियमित फिजिओथेरपीने येते.

“काही तास वाट पाहा – अशक्तपणा आपोआप जाईल.”

गैरसमज

प्रत्येक मिनिट महत्त्वाचा आहे. लगेच CT स्कॅन असलेल्या हॉस्पिटलमध्ये जा.

“चक्कर नेहमी मानेच्या मणक्यामुळेच (स्पॉन्डिलोसिस) येते.”

गैरसमज

गरगरणारी चक्कर बहुधा आतल्या कानामुळे (BPPV) येते आणि डोक्याच्या सोप्या हालचालींनी सहज बरी होते.



लग्न, गरोदरपण आणि मुले

“एपिलेप्सी असलेल्या व्यक्तीने लग्न करू नये किंवा मुले होऊ देऊ नयेत.”

गैरसमज

एपिलेप्सी असलेले बहुतेक लोक लग्न करतात व त्यांना निरोगी मुले होतात. गरोदरपणाचे नियोजन डॉक्टरांसोबत करा; काही औषधे बदलली जातात आणि फॉलिक ॲसिड दिले जाते.

“उशिरा बोलणारे मूल आपोआप बोलेल – 'आइनस्टाइनही उशिरा बोलले'.”

गैरसमज

उशिरा बोलणे म्हणजे ऐकण्याचा दोष, ऑटिझम किंवा उशिरा वाढ असू शकते. लवकर तपासणी करा – लवकर मदत सर्वोत्तम.

“तापात डोक्यावरून आंघोळ घातल्याने फिट येते.”

गैरसमज

लहान मुलांमध्ये तापात येणारी फिट तापामुळेच येते. ताप कमी करा आणि डॉक्टरांना दाखवा.



घरगुती उपाय आणि टॉनिक

"ब्राह्मी किंवा अश्वगंधा एपिलेप्सी किंवा बीपीच्या औषधांची जागा घेऊ शकतात."

गैरसमज

ते पर्याय नाहीत. दिलेली औषधे कधीही बंद करू नका – त्यामुळे धोकादायक फिट्स किंवा पक्षाघात होऊ शकतो. तुम्ही काय घेता ते डॉक्टरांना सांगा.

"उत्तरेकडे डोके करून झोपल्याने मेंदूला त्रास होतो."

गैरसमज

याला कोणताही वैज्ञानिक पुरावा नाही. दिशेपेक्षा चांगली झोप महत्त्वाची.

"मेंदूची औषधे 'जड' असतात आणि किडनी खराब करतात."

गैरसमज

बहुतेक मेंदूची औषधे सांगितल्याप्रमाणे घेतल्यास सुरक्षित असतात. डॉक्टर तपासण्यांद्वारे दुष्परिणामांवर लक्ष ठेवतात.

लक्षात ठेवा

- परंपरेचा आदर करा, पण आजारासाठी विज्ञानावर विश्वास ठेवा.
- कोणताही उपाय करण्याआधी डॉक्टरांना विचारा.

अपॉइंटमेंटसाठी

सोमवार ते शनिवार · रविवारी बंद

नारायणी हॉस्पिटल

तपासणी, सर्व टेस्ट व ॲडमिशन

श्री वल्लभ नगर, हॉटेल छानच्या मागे, मुंबई नाक्याजवळ, नाशिक ४२२००९

तपासणी: सकाळी ११ ते दुपारी ३ · टेस्ट: सकाळी १० ते सायं. ५

हॉस्पिटल इमर्जन्सीसाठी २४ तास सुरू

0253 2224411

डॉ. आनंद दिवाण न्यूरॉलॉजी क्लिनिक

संध्याकाळची तपासणी

११, यशिका प्लाझा, सत्यम स्वीटजवळ, गोविंद नगर, नाशिक ४२२००९

तपासणी: सायं. ६ ते रात्री ८

0253 2472111

अपॉइंटमेंटसाठी स्कॅन करा

किंवा WhatsApp वर बुक करा

83900 00385 · 93702 54026

WhatsApp फक्त अपॉइंटमेंटसाठी आहे.

narayanihospitalfrontdesk@gmail.com

www.diwanneurology.com

अधिक माहिती ऑनलाइन

डॉ. आनंद दिवाण · MBBS, DCH, DNB (Pediatrics), DNB (Neurology), PGDDN · MMC Reg. No. 88279

ही पुस्तिका सर्वसाधारण माहितीसाठी आहे; डॉक्टरांच्या सल्ल्याला पर्याय नाही. इमर्जन्सीमध्ये जवळच्या हॉस्पिटलमध्ये जा.